

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

THUYẾT MINH MÔ TẢ GIẢI PHÁP VÀ
KẾT QUẢ THỰC HIỆN SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: **Biện pháp giúp học sinh lớp 3 viết đúng chính tả**
2. Ngày sáng kiến được áp dụng lần đầu hoặc áp dụng thử: 6/9/2022
3. Các thông tin cần bảo mật (nếu có): Không
4. Mô tả các giải pháp cũ thường làm

Trong các tiết dạy Viết giáo viên còn nói nhiều, HS chưa thực sự hứng thú với tiết học, không dám chia sẻ phát biểu khi mình có lỗi sai, GV chưa phát hiện lỗi sai kịp thời để học sinh sửa chữa và khắc phục viết đúng.

5. Sự cần thiết phải áp dụng giải pháp sáng kiến

Trong chương trình tiểu học, các tiết viết chính tả có vị trí đặc biệt quan trọng trong quá trình dạy học môn Tiếng Việt. Dạy học Tiếng Việt giúp các em hình thành bốn kĩ năng : Đọc - nghe - nói - viết. Viết chính tả trong môn Tiếng Việt hội tụ cả bốn kĩ năng trên. Giúp học sinh nắm vững các quy tắc chính tả, hình thành các kĩ năng, kĩ xảo chính tả, nói cách khác giúp cho học sinh hình thành năng lực và thói quen viết đúng chính tả. Từ đó góp phần hình thành nhân cách và phát triển tư duy cho học sinh. Ngoài ra còn rèn cho học sinh một số phẩm chất như: tính cẩn thận, óc thẩm mỹ. Nếu chữ viết không đúng chính tả thì sẽ làm cho người đọc sẽ không hiểu biết được những thông tin một cách đầy đủ, chính xác qua các văn bản để tìm hiểu.

Năm học 2022-2023 tôi được phân công chủ nhiệm lớp 3A3 - năm học thứ nhất học sinh học theo CTGDPT 2018 đối với lớp 3. Tôi thấy việc học sinh viết chính tả còn nhiều gặp khó khăn. Một số học sinh chưa đúng chiều cao các nét khuyết, viết chưa đúng âm hoặc vần, viết tên riêng chưa đúng...

Từ đó tôi thấy vai trò, vị trí và tầm quan trọng của việc dạy viết chính tả cho học sinh Tiểu học nói chung và đối với học sinh lớp 3 nói riêng, tôi thấy việc hướng dẫn cho các em có kỹ năng viết đúng chính tả là hết sức cần thiết. GV cần thay đổi suy nghĩ và phương pháp dạy học để nâng cao chất lượng dạy để học sinh hào hứng, yêu thích môn Tiếng Việt.

6. Mục đích của giải pháp sáng kiến

Giúp học sinh nắm chắc quy tắc viết chính tả, phân tích so sánh và giải nghĩa từ, viết đúng chiều cao các nét khuyết, ghi nhớ mẹo luật chính tả và vận dụng vào làm bài tập một cách dễ dàng.

Dựa vào các điểm tốt của các phương pháp trước đây như phương pháp gợi mở, giải quyết vấn đề... Học sinh chủ động lĩnh hội tri thức, viết đúng chính tả. Bên cạnh đó giáo viên phải nắm rõ được những lỗi mà HS lớp mình hay gặp từ đó đưa ra các biện pháp dạy học phù hợp để giúp HS khắc phục tình trạng đó.

7. Nội dung:

7.1. Thuyết minh giải pháp mới hoặc cải tiến

Một số biện pháp khắc phục lỗi chính tả như sau:

- **Luyện phát âm:** Việc rèn phát âm học sinh không chỉ được thực hiện thường xuyên trong các tiết Tập đọc và một số môn học khác. Ví dụ: cái đĩa – cái đĩa,... Tôi phải phát âm rõ ràng, tốc độ vừa phải để có thể giúp học sinh phát âm đúng và viết đúng chính tả.
- **Kết hợp phân tích so sánh và giải nghĩa từ:** Do phương ngữ của từng vùng miền khác nhau, cách phát âm đôi khi chưa thống nhất với chữ viết nên tôi thường hướng dẫn để học sinh phân tích cấu tạo tiếng kết hợp với giải nghĩa của từ để viết cho đúng.

Qua phần bài tập Chính tả (Nghe viết): *Hai Bà Trưng* – TV3 -Tập 2, tr.105

Bài 1: Chọn tiếng trong ngoặc đơn thay vào chỗ chấm

*** Bài tập quan sát tranh tìm từ:** Với dạng bài tập này thường giúp học sinh quan sát tranh tìm được từ điền đúng âm đầu, vần.

* Ví dụ: Bài tập 2b – TV3, Tập 2 trang 65

Bài tập quan sát tranh tìm từ chứa dấu hỏi, dấu ngã:

- Gọi tên con vật.
- Chỉ hoạt động của con vật.

*** Bài tập tìm từ**

Học sinh tìm từ ngữ chứa âm, vần dễ lẫn qua gợi ý nghĩa của từ, qua gợi ý từ cùng nghĩa, trái nghĩa:

* Bài tập 2 - TV3, Tập 1 trang 45

Tìm các từ chứa tiếng bắt đầu bằng s hoặc x

*** Bài tập tìm tiếng**

* Bài tập 3a) - TV3, Tập 1 trang 53

Tìm từ ngữ được tạo bởi mỗi tiếng dưới đây:

- Giao
- Dao
- Rao

Giúp học sinh ghép đúng:

- Giao: Giao việc, giao thừa, bàn giao, giao hàng, giao đấu, giao nhau,...
- Dao: dao nhọn, dao sắc, dao kéo, đồng dao, ca dao,...
- Rao: rao bán, rao hàng,...

*** Bài tập lựa chọn**

Hãy điền tr/ch thích hợp vào chỗ trống:

Sân Bạch Đằng đã đi vào ...ang sử ...ồng giặc ngoại xâm của dân tộc ta. Ai đã đi qua nơi đây cũng cảm thấy tự hào về ...uyền thống giữ nước của ...a ông ta.

- Giúp học sinh ghi nhớ mẹo luật chính tả: Ngay từ lớp Một, các em đã được làm quen với luật chính tả đơn giản như các âm đầu : k, gh, ngh chỉ kết hợp với âm i, e, ê và âm c, g, ng chỉ kết hợp với : a, ă, â, o, ô, ơ, u, ư.

* VD: Bài tập điền vào chỗ chấm:

- “c” hay “k” : ...éo co, cổ ...ính, ...iên nhẫn, tổ ...iến.
- “g” hay “gh” : ...ồ ghề, ..e thuyền, ...i nhớ, chán ...ét.
- “ng” hay “ngh”: ngốc ...éch, ngạo ...ễ, ...iêng ...ã

Giáo viên còn có thể cung cấp thêm cho học sinh một số mẹo luật khác như sau:

+ Phân biệt âm đầu s/x : Đa số các từ chỉ tên cây và tên con vật đều bắt đầu bằng s (sắn, sung, sấu riêng, sứ, sả, sim, sậy,...sáo, sên, sâu, sán, sóc, sói, sư tử,...).

+ Phân biệt âm đầu tr/ch : Đa số các từ chỉ đồ vật trong nhà và tên con vật đều bắt đầu bằng ch (chổi, chum, chén, chảo, chai, chày, chăn, chiếu,...; chó, chuột, châu chấu, chuồn chuồn, chào mào, chiến chiến,...).

- Biện pháp giúp học sinh viết đúng chính tả qua các bài tập

Các dạng bài tập chính tả thường gặp ở lớp Ba là các dạng bài: Bài tập quan sát tranh tìm từ, bài tập tìm tiếng; bài tập lựa chọn; bài tập đặt câu.

Mỗi bài viết chính tả giáo viên cần luyện học sinh phát âm từ khó, phân tích so sánh tiếng, từ khó, giải nghĩa từ, ghi nhớ mẹo luật chính tả. Ngoài nhiệm vụ trên giáo viên còn hướng dẫn học sinh làm các bài tập khác nhau để giúp học sinh tập vận dụng các kiến thức đã học, làm quen với việc sử dụng từ trong văn cảnh cụ thể. Sau mỗi bài tập, giáo viên giúp các em rút ra các qui tắc chính tả để ghi nhớ.

Vùng đảo ấy bấy giờ
Không thuyền bè qua ... (lại/lạ).
Sóng mù mịt bốn bề
(Ai/Ay) mà không sợ (hãi/hãy)?
..... (Mai/ May) An Tiêm không ... (ngại/ ngay)
Có trí, có đôi ... (tai/tay)
Có nước, có đất trời
Lo gì không sống nổi.

Để tránh việc HS nhầm lẫn giữa vần ay và vần ai tôi yêu cầu HS Phân tích tiếng hãi khác tiếng hãy kết hợp giải nghĩa từ để HS hiểu rõ ý nghĩa của từ cần điền . Tôi sẽ yêu cầu HS phân tích tương tự với những từ còn lại.

- **Rèn chính tả thông qua trò chơi:** Tôi thường tổ chức trò chơi cuối giờ học nội dung sát với chủ đề bài tập có thể sử dụng thêm hình ảnh minh họa qua đó giúp các em phân biệt tốt hơn, nắm vững chắc phần âm và vần.

- **Giúp học sinh viết chưa đúng chiều cao các nét khuyết trên và khuyết dưới, đánh vị trí dấu thanh đúng vị trí:** Tôi đã phân tích, hướng dẫn các em nhận biết vị trí điểm đặt bút đánh dấu thanh vào âm chính .

Hướng dẫn vị trí điểm đặt bút và điểm dừng bút khi viết nét khuyết trên và khuyết dưới cho đúng chiều cao quy định 2,5 ô ly. Đây là 1 video ghi lại HS rèn viết nét khuyết và vị trí dấu thanh.

Tôi thường tư vấn bằng lời hoặc tư vấn bằng nhận xét cụ thể từng lỗi sai của các em. Cho học sinh luyện viết lại vào vở và kiểm tra lại.

- **Rèn luyện trí nhớ:** Để cho học sinh có kỹ năng viết đúng chính tả bằng cách hướng dẫn cho các em đọc - viết vào các buổi thứ ba trong tuần, giúp các em có kỹ năng phân biệt về thanh, về phụ âm đầu, phụ âm cuối qua các bài tập chính tả để giúp học sinh vận dụng các kiến thức đã học.

VD: Bài nghe viết: Bản em trang 82 bài tập phân biệt ch/tr

* Bài tập 2 - TV3, Tập 1 trang 29

Chọn ng/ngnh điền và chỗ chấm

Vui sao đàn ...é con

Miệng chúng cười mủm mủm

Mắt chúng ...ơ ...ác tròn

Nhìn tay ...ười dơ đếm.

(Theo Huy Cận)

*** Bài tập đặt câu**

* Bài tập 3- TV3, Tập 2, trang 85 (Tuần 28).

Đặt câu có hình ảnh so sánh để tả cánh đồng hoặc dòng sông.

*** Một số bài tập ngoài giờ học chính khóa:**

Ngoài các bài tập trên, giáo viên còn tổ chức cho học sinh tham gia trò chơi viết đúng chính tả qua các buổi học phụ đạo với các dạng bài tập ngoài bài. Nội dung các bài tập giáo viên đưa ra phải phù hợp với từng đối tượng học sinh nhằm gây sự hứng thú trong giờ học, cụ thể các bài tập sau:

● Bài tập trắc nghiệm :

Khoanh tròn vào chữ cái trước từ ngữ viết đúng chính tả:

a - suy nghĩ

b - nghĩ hề

c - nghĩ phép

d - im lặn

e - lặn lội

g - vắng lặn

h - muối cam

i - hạt múi

k - sương muối

Đáp án: khoanh vào c, e, k

- **Giúp học sinh viết đúng chính tả qua các môn học khác:** Ở các giờ học khác như: Luyện tập, Viết, Toán ... Tôi thường xuyên theo dõi vở học hằng ngày của các em để phát hiện lỗi sai và sửa chữa kịp thời. Trong quá trình tư vấn tôi không làm tổn thương các em mà tôi dùng nhiều hình thức như khen thưởng, động viên những học sinh có tiến bộ. Những học sinh còn nhút nhát chưa có ý thức giữ gìn vở và viết bài chưa cẩn thận tôi động viên, hướng dẫn thêm. Ngoài ra tôi hình thành cho các em kỹ năng biết giúp đỡ những bạn viết còn xấu, chưa đúng mẫu chữ vào giờ ra chơi.

*** Kết quả của sáng kiến**

Trong quá trình giảng dạy tại lớp 3A3 khối 3, tôi đã áp dụng các biện pháp trên và nhận thấy học sinh có tiến bộ rõ rệt nhất là những em hay viết sai lỗi chính tả. Số lỗi sai giảm hẳn, bài viết sạch sẽ, dấu thanh và các nét khuyết được đánh đúng theo quy định.

Kết quả học lực phân môn Viết chính tả cụ thể qua từng đợt kiểm tra như sau:

Tổng số HS đầu năm	Bài khảo sát	Đạt		Chưa đạt	
		Số lượng	Tỉ lệ	Số lượng	Tỉ lệ
42	Đầu năm	27	64,3%	15	35,7%
42	Cuối học kỳ I	32	76,2%	10	23,8%
42	Cuối năm học	40	95,2%	2	4,8%

Học sinh phát âm đúng và viết đúng chính tả.

Học sinh nắm rõ nghĩa của từ để viết cho đúng.

Học sinh biết tự giác học tập, khắc phục tính thụ động trong giờ chính tả. Biết cộng tác trong nhóm, các em có ý thức rèn chữ và biết giúp nhau cùng tiến bộ

* Sản phẩm được tạo ra từ giải pháp:

- Các buổi SHCM của tổ, các tiết dạy Viết tại lớp thực sự hiệu quả, nâng cao chất lượng dạy - học học sinh viết đúng chính tả.

7.2. Thuyết minh về phạm vi áp dụng sáng kiến:

Sáng kiến: **“Biện pháp giúp học sinh lớp 3 viết đúng chính tả”** đã được một số đồng chí giáo viên trong khối áp dụng dạy thử nghiệm ở lớp mình và đều thu được kết quả tốt.

Sáng kiến này đã được một số trường bạn trong huyện áp dụng và thực hiện mang lại kết quả rất tốt nên cần được lan tỏa.

7.3. Thuyết minh về lợi ích kinh tế, xã hội của sáng kiến

Đây là phương pháp đơn giản không tốn kém về vật chất mà mang lại hiệu quả cao.

- Chất lượng học tập môn Tiếng Việt nói chung, kĩ năng viết đúng chính tả nói riêng của học sinh ổn định và được nâng cao rõ rệt. Tỷ lệ học sinh hoàn thành tốt ngày càng tăng.

+ HS nắm được chắc quy luật viết chính tả viết đúng chính tả hơn, trình bày bài sạch đẹp.

+ Biết giúp đỡ và sửa sai khi bạn mắc lỗi.

+ Học sinh phát âm đúng và viết đúng chính tả.

+ Học sinh nắm rõ nghĩa của từ để viết cho đúng.

+ Học sinh biết tự giác học tập, khắc phục tính thụ động trong giờ chính tả.

Biết cộng tác trong nhóm, các em có ý thức rèn chữ và biết giúp nhau cùng tiến bộ

* Cam kết: Tôi cam đoan những điều khai trên đây là đúng sự thật và không sao chép hoặc vi phạm bản quyền.

Tác giả sáng kiến

Chữ ký

Phạm Thị Chính

HIỆU TRƯỞNG
Nguyễn Thị Thu

